

Zakon o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjenjivanju usaglašenosti proizvoda s propisanim zahtjevima

I. OPŠTE ODREDBE

Predmet zakona

Član 1

Ovim zakonom uređuje se: način propisivanja tehničkih zahtjeva za proizvode, postupci ocjenjivanja usaglašenosti proizvoda s propisanim zahtjevima (u daljem tekstu: ocjenjivanje usaglašenosti), donošenje tehničkih propisa, registar tehničkih propisa, vršenje nadzora nad ispunjavanjem zahtjeva iz tehničkih propisa, važenje dokumenata o usaglašenosti i znakova usaglašenosti izdatih u inostranstvu.

Propisivanje tehničkih propisa

Član 2

Donošenjem tehničkih propisa za pojedine proizvode, odnosno grupe proizvoda, propisuju se naročito:

- tehnički zahtjevi koje moraju ispunjavati proizvodi koji se stavljaju u promet ili upotrebu,
- prava i obaveze privrednih društava, drugih pravnih lica, preduzetnika i fizičkih lica koji stavljaju proizvode u promet ili upotrebu,
- postupci ocjenjivanja usaglašenosti,
- zahtjevi za tijelo koje učestvuje u postupku ocjenjivanja usaglašenosti,
- isprave koje prate proizvode prilikom stavljanja u promet ili upotrebu i
- znak i način označavanja proizvoda.

Stavljanje proizvoda u promet ili upotrebu

Član 3

Proizvod na koji se odnosi tehnički propis stavlja se u promet ili upotrebu samo ako je, u skladu s propisanim tehničkim zahtjevima, njegova usaglašenost ocijenjena prema propisanom postupku i ako je proizvod označen u skladu s propisima i ako ga prate propisane isprave.

Značenje izraza

Član 4

Pojedini izrazi u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

1) **proizvod** je rezultat procesa (hardver, softver, procesni materijal ili usluga), koji je projektovan, proizveden ili na drugi način, dobijan, bez obzira na nivo njegove prerade, a namijenjen je za stavljanje u promet ili upotrebu;

2) **tehnički propis** je propis koji sadrži tehničke zahtjeve neposredno, ili pozivanjem na crnogorski standard, tehničku specifikaciju ili pravilo prakse, ili uključuje sadržaje navedenih dokumenata, kao i postupke ocjenjivanja usaglašenosti;

3) **tehnički zahtjev** je propis o karakteristikama proizvoda ili metodama proizvodnje i obrade za taj proizvod, uključujući i administrativne odredbe koje se mogu primijeniti na proizvod, a koje su obavezujućeg karaktera i sa kojima je usaglašenost obavezna, a može da sadrži ili da se isključivo odnosi na

terminologiju, simbole, zahtjeve koji se odnose na pakovanje, označavanje ili obilježavanje ako se primjenjuju na proizvod, metod proizvodnje ili obrade;

4) **tehnička specifikacija** je dokument u kome se definišu tehnički zahtjevi koje moraju ispunjavati proizvodi;

5) **staviti proizvod u promet** znači prvi put prodavati, ponuditi na prodaju ili na neki drugi način uzeti učešće u poslovnoj transakciji koja se odnosi na proizvod;

6) **upotreba** je prva upotreba proizvoda u Republici Crnoj Gori (u daljem tekstu: Crna Gora) od strane krajnjeg korisnika;

7) **isporučilac** je proizvođač, njegov zastupnik, sa sjedištem u Crnoj Gori, uvoznik, odnosno privredno društvo, drugo pravno lice, preduzetnik ili drugo fizičko lice koje je stavilo proizvod u promet ili omogućilo njegovo korišćenje;

8) **ocjenjivanje usaglašenosti** je svaka aktivnost kojom se posredno ili neposredno utvrđuje da su ispunjeni propisani tehnički zahtjevi za proizvode;

9) **tijelo za ocjenjivanje usaglašenosti** je nezavisna laboratorija, sertifikaciono tijelo, kontrolni organ, odnosno drugi organ koji učestvuje u postupku ocjenjivanja usaglašenosti;

10) **isprava o usaglašenosti** je izjava, izvještaj o ispitivanju, sertifikat ili drugi dokument kojim se potvrđuje usaglašenost proizvoda sa relevantnim tehničkim propisom;

11) **znak usaglašenosti** je znak ili oznaka koja je pričvršćena na proizvod ukazujući na njegovu usaglašenost sa relevantnim tehničkim propisom;

12) **notifikacija** je obezbjeđivanje odgovarajućoj međunarodnoj organizaciji informacija koje se zahtijevaju na osnovu međunarodnog sporazuma koje je Crna Gora ratifikovala i uključuje i zahtjev za notifikaciju u skladu sa Sporazumom o tehničkim preprekama trgovini Svjetske trgovinske organizacije;

13) **zainteresovana strana** je zainteresovana strana u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuje opšti upravni postupak, uključujući izvoznike i zvaničnike zemalja izvoznica, naročito zemalja članica Svjetske trgovinske organizacije.

Svrha donošenja tehničkih propisa

Član 5

Tehnički propisi se donose radi zaštite života, zdravlja i bezbjednosti ljudi, životinja i biljaka, zaštite životne sredine, zaštite imovine i zaštite drugih javnih interesa.

Principi izrade, donošenja i primjene tehničkih propisa i procedura za ocjenjivanje usaglašenosti

Član 6

(1) Tehnički propisi i procedure za ocjenjivanje usaglašenosti se ne smiju pripremati, donositi ili primjenjivati na način da predstavljaju nepotrebne prepreke u međunarodnoj trgovini niti mogu imati takvo dejstvo, niti smiju ograničavati trgovinu više od onoga što je neophodno za ispunjenje legitimnog cilja, uzimajući u obzir rizike koji bi se javili usljed neusaglašenosti sa tehničkim zahtjevom.

(2) Postupci ocjenjivanja usaglašenosti se preduzimaju i završavaju u najkraćem roku i na način koji nije nepovoljniji za proizvode porijeklom izvan Crne Gore od onog koji se primjenjuje na slične domaće proizvode.

(3) Uobičajeno trajanje postupka ocjenjivanja usaglašenosti se objavljuje za svaki postupak ocjenjivanja usaglašenosti ili se na zahtjev podnosioca zahtjeva saopštava očekivano trajanje postupka ocjene usaglašenosti.

(4) Proizvod porijeklom iz države koja je potpisnica relevantnog međunarodnog ugovora ima tretman koji nije nepovoljniji od tretmana koji ima sličan proizvod domaćeg porijekla, odnosno sličan proizvod porijeklom iz bilo koje druge države.

(5) U slučaju kada se zahtijevaju tehnički propisi, a postoje relevantni međunarodni standardi ili je donošenje takvih standarda u završnoj fazi, ti standardi ili njihovi relevantni djelovi će se koristiti kao osnova za tehničke propise, osim u slučaju kada bi oni predstavljali neefikasno ili neodgovarajuće sredstvo za ispunjenje legitimnih ciljeva kojima se teži.

(6) Kada je odgovarajuće, tehnički propis će se odnositi na zahtjeve proizvoda u pogledu njegove primjene, prije nego na njegov dizajn ili njegove opisne karakteristike.

(7) Tehnički propis će biti stavljen van snage ili izmijenjen ako prestanu da postoje okolnosti ili ciljevi koji su doveli do njegovog donošenja, odnosno ako se usljed izmijenjenih okolnosti ciljevi mogu ostvariti na način manje ograničavajući po trgovinu.

(8) Ministarstvo nadležno za infrastrukturu kvaliteta (u daljem tekstu: Ministarstvo), obezbjeđuje zainteresovanim stranama, na njihov zahtjev, informacije koje se odnose na opravdanost bilo kog tehničkog propisa koji može imati značajan uticaj na međunarodnu trgovinu.

Obaveze informisanja i notifikacije

Član 7

(1) Ministarstvo će uspostaviti informacioni punkt koji je u stanju da odgovori na sve razumne upite zainteresovanih strana i da im obezbijedi odgovarajuća dokumenta koja se odnose na:

- bilo koji tehnički propis koji je donijet ili predložen u Crnoj Gori,
- bilo koji postupak ocjenjivanja usaglašenosti koji se primjenjuje u Crnoj Gori,
- članstva Crne Gore u međunarodnim i regionalnim sistemima procjene usaglašenosti ili u bilateralnim i multilateralnim sporazumima relevantnim za tehničke propise.

(2) Naknade koje se naplaćuju za dostavljanje kopija informacija iz stava 1 ovog člana moraju biti iste za domaća i strana lica, uzimajući u obzir stvarne troškove slanja.

(3) Ministarstvo sprovodi postupak notifikacije u dijelu koji se odnosi na tehničke propise i postupke ocjenjivanja usaglašenosti, u skladu sa obavezama koje proističu iz relevantnih međunarodnih ugovora.

(4) Postupak notifikacije urediće se posebnim propisom.

II. PROPISIVANJE TEHNIČKIH ZAHTJEVA

Nadležnost

Član 8

(1) Ministarstva nadležna za oblast koju treba urediti tehničkim propisom (u daljem tekstu: nadležna ministarstva), izrađuju i donose tehničke propise u skladu sa principima utvrđenim u članu 6 ovog zakona i preuzetim obavezama iz bilateralnih i multilateralnih sporazuma o sprječavanju i otklanjanju prepreka u međunarodnoj

trgovini u slučajevima kada je to potrebno, radi usklađivanja tehničkih propisa s tehničkim propisima Evropske unije i tehničkim propisima u okviru međunarodnih ugovora koji obavezuju Crnu Goru.

(2) Kada predloženi tehnički propis nema osnovu u međunarodnom standardu ili nije u skladu sa njim, nadležna ministarstva:

- objavljuju obavještenje o pristupanju izradi tehničkog propisa,
- u pripremi nacrtu tehničkog propisa obavještavaju zainteresovane strane o proizvodima na koje će se odnositi predloženi tehnički propis, zajedno sa opisom njegovih ciljeva i obrazloženjem,
- na zahtjev, obezbjeđuju kopije predloženog tehničkog propisa i, kada je to moguće, identifikuju djelove koji suštinski odstupaju od relevantnog međunarodnog standarda,
- dozvoljavaju, bez diskriminacije, zainteresovanim stranama da u razumnom roku dostave komentare u pisanoj formi, diskutuju o ovim komentarima na njihov zahtjev, i uzimaju u obzir dobijene pisane komentare i rezultate tih diskusija.

(3) Način izrade i donošenje tehničkih propisa uređuje se posebnim propisom.

(4) Tehnički propisi, koji se donose na osnovu ovog zakona, objavljuju se u "Službenom listu Republike Crne Gore".

(5) Tehnički propis stupa na snagu najranije šest mjeseci nakon objavljivanja u "Službenom listu Republike Crne Gore".

(6) Vremenski period iz stava 5 ovog člana može biti skraćen kada nastanu ili prijete da nastanu hitni problemi u vezi bezbjednosti, zaštite zdravlja ili zaštite životne sredine, pod uslovom da nadležno ministarstvo:

- nakon donošenja tehničkog propisa ili postupka ocjenjivanja usaglašenosti, a koji se odnosi na taj problem, odmah obavijesti zainteresovane strane o tehničkom propisu ili postupku ocjenjivanja usaglašenosti i njegovim ciljevima i svrsi, kao i o prirodi hitnog problema;
- obezbijedi na zahtjev zainteresovanih strana kopije tehničkog propisa ili postupka ocjenjivanja usaglašenosti i
- dozvoli, bez diskriminacije, zainteresovanim stranama da dostave komentare u pisanoj formi, diskutuje o ovim komentarima na njihov zahtjev, i da uzima u obzir te pisane komentare i rezultate tih diskusija.

Usaglašenost proizvoda sa tehničkim propisom

Član 9

(1) Tehničkim propisom se može odrediti da se pretpostavlja da je proizvod usaglašen ako odgovara zahtjevima standarda na koje se tehnički propis poziva.

(2) Usaglašenost proizvoda iz stava 1 ovog člana može se odrediti i na drugi način.

Član 10

Pri izradi tehničkog propisa, na zahtjev nadležnih ministarstava, Institut za standardizaciju Crne Gore dužan je da dostavi obavještenje da li je u oblasti koju treba urediti tehničkim propisom donesen odgovarajući crnogorski standard ili

predstoji njegovo donošenje, odnosno da li postoji odgovarajući evropski ili međunarodni standard.

III. REGISTAR TEHNIČKIH PROPISA

Član 11

(1) Ministarstvo kao javnu knjigu vodi registar tehničkih propisa.

(2) Sadržina i način vođenja registra tehničkih propisa uređuje se posebnim propisom.

IV. POSTUPCI OCJENJIVANJA USAGLAŠENOSTI

Obaveze isporučioaca

Član 12

(1) Tehničkim propisima određuje se za koje proizvode je isporučilac dužan, prije njihovog stavljanja u promet ili upotrebu, da:

- 1) obezbijedi primjenu postupka ocjenjivanja usaglašenosti;
- 2) izda, odnosno da obezbijedi ispravu o usaglašenosti;
- 3) izradi i obezbijedi čuvanje tehničke dokumentacije u propisanom obimu, obliku i rokovima;
- 4) obezbijedi označavanje proizvoda s propisanim znakovima usaglašenosti.

(2) Postupci ocjenjivanja usaglašenosti propisuju se direktno u tehničkim propisima ili indirektno u standardima na koje se poziva tehnički propis ili tehničkim specifikacijama.

(3) Način ocjenjivanja usaglašenosti uređuje se posebnim propisom.

Metode ocjenjivanja usaglašenosti

Član 13

(1) Za ocjenjivanje usaglašenosti iz člana 12 stav 2 ovog zakona primjenjivaće se jedan postupak, nekoliko postupaka ili odgovarajuća kombinacija različitih postupaka ocjenjivanja usaglašenosti, kao što su:

- 1) samostalno ocjenjivanje usaglašenosti proizvoda od strane proizvođača;
- 2) ocjenjivanje usaglašenosti proizvoda koje obavlja tijelo za ocjenjivanje usaglašenosti na jednom uzorku ili na statistički odabranom uzorku iz proizvodnog procesa;
- 3) sistem menadžmenta kvalitetom proizvođača;
- 4) ocjenjivanje usaglašenosti i nadzor nad sistemom menadžmenta kvalitetom, koje obavlja tijelo za ocjenjivanje usaglašenosti.

(2) U ocjeni usaglašenosti tijelo za ocjenjivanje usaglašenosti je dužno da:

- odmah ispita kompletnost dokumentacije i obavijesti podnosioca zahtjeva u potpunosti i na precizan način o svim nedostacima,
- u najkraćem roku u potpunosti i na precizan način dostavi podnosiocu zahtjeva rezultate procjene usaglašenosti, kako bi mogao izvršiti ispravke, ukoliko su potrebne,

- preduzme ocjenjivanje u mjeri u kojoj je to moguće i kada zahtjev ima nedostatke, ukoliko to podnosilac zahtjeva,
- informiše podnosioca zahtjeva, ukoliko to zahtjeva, o fazi postupka i uz objašnjenje u slučaju kašnjenja u ocjenjivanju usaglašenosti,
- obezbijedi povjerljivost informacija proisteklih ili dobijenih u vezi sa procjenom usaglašenosti proizvoda porijeklom izvan Crne Gore, na isti način kao da se radi o proizvodu porijeklom iz Crne Gore i na način da se zaštite legitimni poslovni interesi.

(3) Postupci iz stava 1 ovog člana uređuju se posebnim propisima.

Promjena specifikacije

Član 14

U slučaju da dođe do promjene specifikacije proizvoda nakon utvrđivanja njegove usaglašenosti sa odgovarajućim tehničkim propisom, postupak ocjenjivanja usaglašenosti izmijenjenog proizvoda se ograničava na utvrđivanje da li proizvod još uvijek odgovara tom određenom tehničkom propisu.

Znak usaglašenosti

Član 15

(1) Znak usaglašenosti stavlja se na proizvod koji je usaglašen s tehničkim propisom i na proizvod za koji je propisano obavezno stavljanje znaka usaglašenosti.

(2) Oblik, sadržaj i izgled znaka usaglašenosti uređuje se posebnim propisom.

V. TIJELO ZA OCJENJIVANJE USAGLAŠENOSTI

Uslovi koje mora ispunjavati tijelo za ocjenjivanje usaglašenosti

Član 16

Tehničkim propisom utvrđuju se uslovi koje mora ispunjavati tijelo za ocjenjivanje usaglašenosti, i to:

- 1) stručna osposobljenost osoblja;
- 2) oprema;
- 3) nezavisnost i nepristrasnost u postupku ocjenjivanja usaglašenosti;
- 4) čuvanje poslovne tajne;
- 5) odgovornost za izvršene poslove;
- 6) drugi uslovi.

Donošenje rješenja

Član 17

(1) Ministri nadležni za oblasti koje se uređuju tehničkim propisima (u daljem tekstu: nadležni ministri) donose rješenja o ovlašćenju tijela za ocjenjivanje usaglašenosti, koje se vremenski može ograničiti.

(2) Rješenje iz stava 1 ovog člana donosi se na osnovu zahtjeva koji podnosi tijelo za ocjenjivanje usaglašenosti.

(3) Prilikom donošenja rješenja o ovlašćenju iz stava 1 ovog člana, nadležni ministar će utvrditi da li tijelo za ocjenjivanje usaglašenosti ispunjava uslove za obavljanje poslova propisanih ovim zakonom.

(4) Pri ocjenjivanju ispunjavanja propisanih uslova iz stava 3 ovog člana, nadležni ministar može cijeliti i tehničku kompetentnost iz postupka akreditacije ili drugog podjednako važnog postupka.

(5) Rješenje iz stava 1 ovog člana je konačno.

Član 18

Način ovlašćivanja tijela za ocjenjivanje usaglašenosti i utvrđivanje ispunjenosti uslova iz člana 16 ovog zakona uređuju se posebnim propisom.

Registar

Član 19

(1) Ministarstvo kao javnu knjigu vodi registar ovlašćenih tijela za ocjenjivanje usaglašenosti.

(2) Sadržina i način vođenja registra iz stava 1 ovog člana uređuje se posebnim propisom.

Isprava o usaglašenosti

Član 20

(1) Ispravu o usaglašenosti može izdati tijelo ovlašćeno za ocjenjivanje usaglašenosti ili proizvođač koji preduzimaju postupak ocjenjivanja usaglašenosti iz člana 13 ovog zakona, u zavisnosti od zahtjeva tehničkog propisa.

(2) U slučaju da ispravu o usaglašenosti izdaje tijelo za ocjenjivanje usaglašenosti, isprava iz stava 1 ovog člana izdaje se na osnovu zahtjeva lica koje stavlja proizvod u promet.

(3) Međusobna prava i obaveze u vezi sa izdavanjem isprave o usaglašenosti i održavanja uslova na osnovu kojih je izdata isprava o usaglašenosti, tijelo za ocjenjivanje usaglašenosti i podnosilac zahtjeva iz stava 2 ovog člana utvrđuju ugovorom.

VI. NADZOR

Član 21

Nadzor nad sprovođenjem odredaba ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona vrše nadležna ministarstva i nadležni inspekcijski organi, u skladu sa zakonom.

VII. VAŽENJE ISPRAVA I ZNAKOVA USAGLAŠENOSTI IZDATIH U INOSTRANSTVU

Važenje

Član 22

(1) U Crnoj Gori važe isprave o usaglašenosti i znaci usaglašenosti izdati u inostranstvu, ako su izdati u skladu s međunarodnim ugovorima koji obavezuju Crnu Goru i pod uslovom da nadležna ministarstva procijene da ti postupci pružaju dovoljan stepen usaglašenosti sa tehničkim propisima ekvivalentnim onima koji se primjenjuju u Crnoj Gori.

(2) Ministarstvo kao javnu knjigu vodi evidenciju o vrstama važećih isprava o usaglašenosti, znacima usaglašenosti i tijelima za ocjenjivanje usaglašenosti iz stava 1 ovog člana.

(3) Sadržina i način vođenja evidencije iz stava 2 ovog člana uređuju se posebnim propisom.

Ekvivalentnost tehničkih propisa

Član 23

(1) Tehnički propisi drugih država koje su potpisnice relevantnih međunarodnih sporazuma, uključujući i Sporazum o tehničkim preprekama trgovini Svjetske trgovinske organizacije, mogu se primjenjivati kao ekvivalentni i ako ti tehnički propisi odstupaju od tehničkih propisa u Crnoj Gori.

(2) Bliži uslovi za primjenu stava 1 ovog člana uređuju se posebnim propisom.

VIII. KAZNENE ODREDBE

Član 24

(1) Kazniće se za prekršaj novčanom kaznom u iznosu od dvjestastrukog do tristastrukog iznosa minimalne zarade u Crnoj Gori privredno društvo, drugo pravno lice i preduzetnik:

1) ako stavi u promet proizvod koji nije u skladu s propisanim tehničkim zahtevima, ako usaglašenost proizvoda nije ocijenjena prema propisanom postupku i ako nije označen u skladu s propisima (član 3);

2) ako na proizvode koji nijesu usaglašeni s tehničkim propisima i proizvode za koje nije propisano stavljanje znakova usaglašenosti stavi znak usaglašenosti ili drugi znak koji je sličan propisanim znacima o usaglašenosti (član 15).

(2) Za radnje iz stava 1 ovog člana kazniće se za prekršaj novčanom kaznom u iznosu od petostrukog do dvadesetostrukog iznosa minimalne zarade u Crnoj Gori i odgovorno lice u privrednom društvu i drugom pravnom licu.

Član 25

(1) Kazniće se za prekršaj novčanom kaznom u iznosu od dvjestastrukog do tristastrukog iznosa minimalne zarade u Crnoj Gori tijelo za ocjenjivanje usaglašenosti koje učestvuje u postupku ocjenjivanja usaglašenosti ako obavlja poslove ocjenjivanja usaglašenosti a da za to nema rješenje o ovlaštenju (član 17 stav 1).

(2) Za radnje iz stava 1 ovog člana kazniće se za prekršaj novčanom kaznom u iznosu od desetostrukog do dvadesetostrukog iznosa minimalne zarade u Crnoj Gori i odgovorno lice u tijelu za ocjenjivanje usaglašenosti.

IX. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 26

(1) Postojeći tehnički propisi moraju se uskladiti sa ovim zakonom u roku od dvije godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

(2) Do donošenja tehničkih propisa na osnovu ovog zakona, odnosno drugih zakona, primjenjuju se tehnički propisi koji su doneseni i preuzeti na osnovu Zakona o standardizaciji ("Službeni list SRJ", br. 30/96, 59/98, 70/2001 i 8/2003) i Zakona o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjenjivanju usaglašenosti proizvoda s propisanim zahtjevima ("Službeni list SCG", broj 44/05).

Član 27

Propisi za izvršavanje ovog zakona donijeće se u roku od dva mjeseca od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 28

Danom početka primjene ovog zakona neće se primjenjivati Zakon o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjenjivanju usaglašenosti proizvoda s propisanim zahtjevima ("Službeni list SCG", broj 44/05).

Član 29

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Republike Crne Gore".

Obrazloženje

I Pravni osnov za donošenje zakona

Pravni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u odredbama člana 12 stav 1 tačka 4 Ustava Republike Crne Gore, kojim je propisano da se zakonom u skladu sa Ustavom uređuju pitanja od interesa za Republiku.

II Razlozi za donošenje zakona

U postupcima pristupanja Svetskoj trgovinskoj organizaciji koji su u toku ili su nedavno okončani, primijećeno je, a to je i iskustvo u dosadašnjem toku postupka pristupanja Republike Crne Gore, da države članice zahtijevaju od države koja pristupa da u svoje zakonodavstvo ugradi sve odredbe relevantnih sporazuma, čak i doslovno. Budući da je STO "organizacija kojom upravljaju članovi" (member driven organization) država koja pristupa mora prethodno da zadovolji zahtjeve svih država članica, a tek kada se to ispuni, može biti primljena u punopravno članstvo.

Takav je slučaj i sa Sporazumom STO o tehničkim preprekama trgovini (WTO Agreement on Technical Barriers to Trade) koji utvrđuje pravila i principe u oblasti standarda i tehničkih propisa.

U državnoj zajednici Srbija i Crna Gora, oblast tehničkih propisa je bila u nadležnosti državne zajednice, čiji parlament je bio nadležan da donosi propise u ovoj oblasti i čije je Ministarstvo za unutrašnje ekonomske odnose bilo nadležno za nadzor nad radom određenih institucija. U skladu sa ovakvim ustrojstvom, donijeti su i odgovarajući zakoni, uključujući i Zakon o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjenjivanju usaglašenosti proizvoda s propisanim zahtjevima ("Službeni list SCG", broj 44/05).

Ovaj zakon se za sada, u skladu sa odredbom tačke 4 Odluke o proglašenju nezavisnosti Republike Crne Gore, primjenjuju u Republici Crnoj Gori. Uredbom o određivanju organa u Republici Crnoj Gori koji preuzimaju nadležnosti organa iz Zakona o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjenjivanju usaglašenosti proizvoda s propisanim zahtjevima ("Službeni list RCG", broj 56/06) određeni su organi koji su u Republici Crnoj Gori preuzeli nadležnosti organa državne zajednice.

Zakon o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjenjivanju usaglašenosti proizvoda s propisanim zahtjevima, iako je u velikoj mjeri usaglašen sa pravilima STO, nije to u potpunosti, na šta su članice STO ukazale tokom postupka pristupanja. Cilj usvajanja novog zakona u ovoj oblasti je da se postigne puna usaglašenost sa pravilima STO, pri čemu je u pripremi nacрта korišćen precizni jezik, odnosno terminologija, TBT Sporazuma. Usvajanjem novog zakona se otklanja sasvim sigurna prepreka brzom članstvu Republike Crne Gore u STO. Istovremeno sa usaglašavanjem sa pravilima STO, obezbjeđuje se i usaglašenost sa pravilima EU, čija je regulativa usklađena sa TBT Sporazumom.

U postupku pristupanja Svetstoj trgovinskoj organizaciji (STO) Republika Crna Gora je obavezna da svoje zakonodavstvo prilagodi sporazumima STO, odnosno da sva pravila i procedure koje se primjenjuju u Republici Crnoj Gori, koje mogu imati uticaj na trgovinu, uskladi sa pravilima iz tih sporazuma.

Zakon daje pravni okvir za transpoziciju direktiva EU Novog pristupa.

Zakon obezbjeđuje demonopolizaciju u oblasti infrastrukture kvaliteta, kroz ovlašćivanje tijela za ocjenu usaglašenosti i obezbjeđuje transparentnost prilikom donošenja tehničkih propisa.

Najzad, donošenjem novog zakona u ovoj oblasti, Republika Crna Gora čini značajne korake u izgradnji svog pravnog sistema, usvajajući sopstvene zakone koje će primjenjivati umesto nekadašnjih zakona državne zajednice. Po usvajanju ovog zakona, podzakonskim aktima će detaljno biti uređene procedure po kojima će nadležni organi Republike Crne Gore postupati, u skladu sa pravilima STO i najboljom svjetskom praksom.

Donošenje novog zakona i podzakonskih akata u oblasti tehničkih propisa obezbjeđuje, zajedno sa drugim zakonima, visok stepen pravne sigurnosti poslovanja u Republici Crnoj Gori i stvaranje povoljnih uslova za strana ulaganja u privredu Republike Crne Gore, njen razvoj i potpuno prihvatanje modela tržišne ekonomije.

III Usaglašenost sa evropskim zakonodavstvom i međunarodnim konvencijama

- Sporazum o tehničkim preprekama trgovini Svjetske trgovinske organizacije

Zakon je usklađen sa osnovnim odredbama Sporazuma,. Očekuje se da će se potpuna usklađenost sa Sporazumom postići nakon donošenja podzakonskih akata, koji treba da se donesu u roku od dva mjeseca od dana stupanja na snagu zakona.

- Directive 98/34/EC of the European Parliament and of the Council of 22 June 1998 laying down a procedure for the provision of information in the field of technical standards and regulations

31998L0034

Direktiva propisuje obavezu država članica, nacionalnih tijela za standardizaciju, Komisije, stalnog komiteta prilikom donošenja standarda i tehničkih propisa. Zakon je djelimično usklađen sa ovom direktivom. Veći stepen usklađenosti će se postići nakon donošenja podzakonskih propisa kojima treba da se uredi postupak donošenja tehničkih propisa.

- Decision of 22 July 1993 concerning the modules for the various phases of the conformity assessment procedures and the rules for the affixing and use of the CE conformity marking, which are intended to be used in the technical harmonization directives

31993D0465

Zakon je usklađen sa direktivom, s tim što će se usklađenost sa aneksom, koji propisuje procedure (module) i CE označavanje, uskladiti nakon donošenja podzakonskih propisa koji će definisati vrste ocjenjivanja usaglašenosti i odredbe koje treba da regulišu CE znak.

IV Objašnjenje osnovnih pravnih instituta

I Opšte odredbe

Član 1 - Određena je oblast koju reguliše zakon.

Član 2 - Određeno je koje elemente određuje tehnički propis.

Član 3 – Propisano je pod kojim uslovima se proizvod može staviti u promet ili upotrebu.

Član 4 - Date su definicije, odnosno značenje pojedinih izraza u zakonu.

Član 5 - Definisana je svrha donošenja tehničkog propisa (zaštita života, zdravlja i bezbjednosti ljudi, životinja i biljaka, zaštita životne sredine, zaštita imovine i zaštita drugih javnih interesa).

Član 6 – Nabrojani su principi izrade, donošenja i primjene tehničkih propisa i procedura za ocjenjivanje usaglašenosti.

Član 7 – Propisano je da Ministarstvo nadležno za infrastrukturu kvaliteta pruža informacije i sprovodi proceduru notifikacije u dijelu koji se odnosi na tehničke propise i postupke ocjenjivanja usaglašenosti, u skladu sa obavezama koje proističu iz relevantnih međunarodnih ugovora.

II Propisivanje tehničkih zahtjeva

Član 8 - Određeno je da tehnički propis donosi ministarstvo nadležno za oblast koja se uređuje tehničkim propisom. Tehnički propis stupa na snagu najmanje šest mjeseci od dana objavljivanja u "Službenom listu RCG", uz navođenje uslova koje treba ispuniti ako tehnički propis stupa na snagu u roku kraćem od propisanog.

Član 9 - Pretpostavlja se da je proizvod usaglašen sa tehničkim propisom ako odgovara zahtjevima standarda na koji se tehnički propis poziva.

Član 10 - Uvedena je obaveza Instituta za standardizaciju, da na zahtjev ministarstva koje pristupa donošenju tehničkog propisa, dostavi obavještenje da li je u oblasti koju treba urediti tehničkim propisom donesen odgovarajući crnogorski standard ili predstoji njegovo donošenje, odnosno da li postoji odgovarajući evropski ili međunarodni standard.

III Registar tehničkih propisa

Član 11 – Registar tehničkih propisa vodi Ministarstvo nadležno za infrastrukturu kvaliteta kao javnu knjigu.

IV Postupci ocjenjivanja usaglašenosti

Član 12 – Tehničkim propisima se utvrđuje za koje proizvode je isporučilac obavezan, da prije stavljanja u promet ili upotrebu, izda ili obezbijedi ispravu o usaglašenosti.

Član 13 – Definisane su metode za ocjenjivanje usaglašenosti.

Član 14 – Određeno je da isporučilac u slučaju promjene specifikacije za usaglašeni proizvod ima obavezu da sprovede postupak ocjenjivanja usaglašenosti koji je ograničen na utvrđivanje da li proizvod još uvijek odgovara određenom tehničkom propisu.

Član 15 – Utvrđena je obaveza da se na proizvod koji je usaglašen sa tehničkim propisom obavezno stavlja znak usaglašenosti.

V Tijelo za ocjenjivanje usaglašenosti

Član 16 – Određeno je da se u tehničkim propisima utvrđuju uslovi koje moraju da ispunjavaju tijela za ocjenjivanje usaglašenosti.

Član 17 – Nadležnost za ovlašćivanja tijela za ocjenjivanje usaglašenosti data je ministrima resornim za materiju koja se uređuje tehničkim propisom.

Član 18 – Propisano je da će se način ovlašćivanja tijela za ocjenjivanje usaglašenosti utvrditi posebnim propisom.

Član 19 – Ministarstvo nadležno za infrastrukturu kvaliteta vodi registar ovlašćenih tijela za ocjenjivanje usaglašenosti.

Član 20 – Propisano je ko može izdati ispravu o usaglašenosti.

VI Nadzor

Član 21 – Određeno je da nadzor nad sprovođenjem odredbi zakona vrše nadležna ministarstva i nadležne inspekcije.

VII Važenje isprava i znakova usaglašenosti izdatih u inostranstvu

Član 22 – Određeno je pod kojim uslovima važe u Crnoj Gori isprave o usaglašenosti i znaci usaglašenosti izdati u inostranstvu.

Član 23 – Određeno je da se tehnički propisi drugih država, koje su potpisnice relevantnih međunarodnih sporazuma, mogu primjenjivati u Crnoj Gori kao ekvivalentni propisi.

VIII Kaznene odredbe

Čl. 24 i 25 – Propisane su novčane kazne za prekršaje utvrđene zakonom.

IX Prelazne i završne odredbe

Čl. 26 – 29 – Određen je vremenski period važenja postojećih tehničkih propisa, rok za donošenje podzakonskih propisa, prestanak postojećeg Zakona o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjenjivanju usaglašenosti proizvoda s propisanim zahtjevima i datum stupanja na snagu zakona.

V Sredstva za sprovođenje zakona

U Pravilniku o organizaciji i sistematizaciji Ministarstva za ekonomski razvoj predviđeno je jedno radno mjesto sa srednjom stručnom spremom za vođenje registara. Neće se obezbijediti novo zapošljavanje već će se izvršilac obezbijediti premještanjem sa radnog mjesta koje je ukinuto.